

पूर्व उपक्रम – शिवाजी महाराजांचे जीवनकार्य लिहा.

शब्दार्थ.

१. माय – आई,माता	६.परगणा – प्रांत
२.अवतरले – आले	७. नारी – स्त्री
३. हर्ष – आनंद	८. रयत – प्रजा,जनता
५. तुतारी – एक वाद्य	९. सदा – सर्वदा,नेहमी
	१०. पिता – वडील.

वाकप्रचार. १. पांग फेडणे – कर्ज फेडणे,उतराई होणे

वाक्य - प्रत्येकाने एक तरी झाड लाऊन धरती मातेचे पांग फेडले पाहिजे.

२.हातावर तुरी देणे – फसविणे, निसटून जाणे

वाक्य – चोर पोलिसांच्या हातावर तुरी देऊन पळून गेला.

प्रश्न १. पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- १) शिवाजी महाराजांचा जन्म कोठे झाला?
उत्तर – शिवाजी महाराजांचा जन्म शिवनेरी किल्ल्यावर झाला.
- २)शिवाजी महाराजांच्या आई-वडिलांचे नाव सांगा.
उत्तर शिवाजी महाराजांच्या आईचे नाव जिजाबाई व वडिलांचे नाव शहाजीराजे भोसले .
- ३) शिवरायांच्या स्वामिनिष्ठ सरदारांची नावे सांगा.
उत्तर- जीवा महाल,बाजीप्रभू, तानाजी
- ४)शिवरायांनी शत्रूचा परगणा कोणत्या पद्धतीने जिंकला?
उत्तर – गनिमी कावा करून शिवरायांनी शत्रूचा परगणा जिंकला.
- ५) छत्रपतींचा कोणत्या गडावर राज्याभिषेक झाला?
उत्तर – छत्रपतींचा राज्याभिषेक रायगडावर झाला.

प्रश्न २. कोण ते लिहा.

१.वैभवशाली – महाराष्ट्राची मराठमाती	२.लखलखला – शिवनेरी
३.दुमदुमला – सह्याद्री	४.थरथरली – मोगलशाही

प्रश्न ३. समानार्थी शब्द लिहा.

१. माया – आई,माता	२.हर्ष – आनंद	३.पिता – वडील,जनक
४.परगणा - प्रांत	५.नारी – स्त्री	६. रयत- प्रजा,जनता.

- पाठानंतरचा उपक्रम – पोवाडा वर्गात सादर करणे.

